

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Veterinaaria valdkonna uued õigusaktid

Enno Piisang

Loomatervise ja heaolu valdkonnajuht

Maaeluministeriumi toiduohutuse osakond

Tänased teemad:

- EL Loomatervise määrus
- Veterinaarseaduse eelnõu
- EL veterinaarravimite määrus

EL Loomatervise määrus

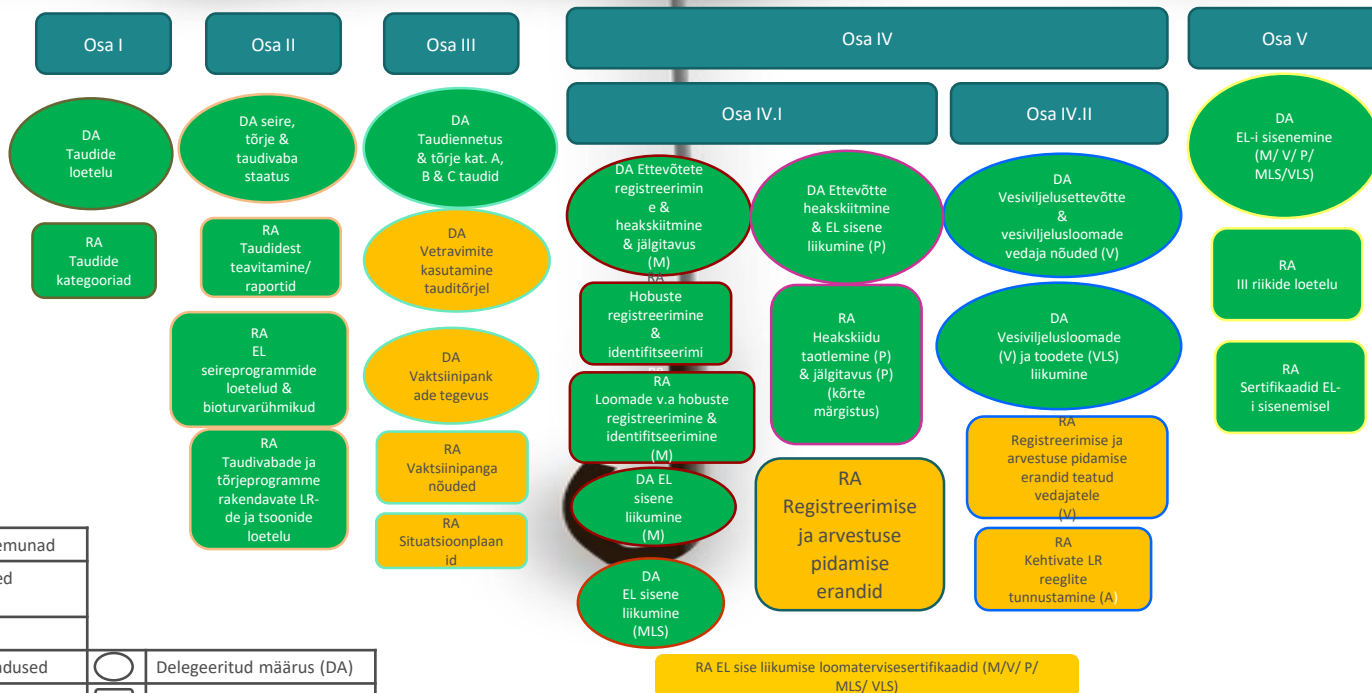

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/429 jõustus 21.04.2021

- Määrus asendab ja ühtlustab EL loomaterwise valdkonna õigusaktid, mis loodud 1964-2020
- Paketis ~30 delegeeritud ja rakendusakti vana õiguse ~400 õigusakti asemel
- Määruse jõustumisega loomaterwise üldised põhimõtted ei muutu
- Reguleerib loomade ja loomsete saadustega seonduvat loomataudi ennetamise ja tõrje vaates

EL loomatervise määrus (EL) 2016/429

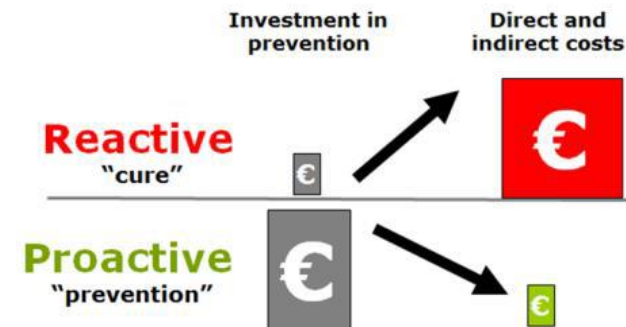

M	Maismaaloomad & haudemunad		
MLS	Maismaaloomade loomsed saadused		
V	Veeloomad		
VLS	Veeloomade loomsed saadused	○	Delegeeritud määrus (DA)
P	Paljundusmaterjal	□	Rakendusmäärus (RA)

Ettevõtja EL õigusest tulenevad üldised kohustused

EL määruses: **ettevõtja= isik, kes peab looma.**

- Loomatervisealane vastutus ja bioturvameetmed
- Loomade jälgimine ja veterinaararsti farmikülastused
- Tauditeavitus, ennetus- ja tõrjemeetmete rakendamine
- Loomade määrgistamine, loomapidamisettevõtete registreerimine ja tegevusload, arvestuse pidamine
- Enesedeklaratsiooni täitmine või sertifikaadi taotlemine ja Põllumajandus- ja Toiduameti eelnev teavitamine loomade ja loomsete saaduste viimisel Eestist välja

Oluline meeles pidada...

- Ettevõtja peab oma tegevuses lähtuma nii eesti õigusaktidest kui ka EL vahetult kohalduvast õigusest.

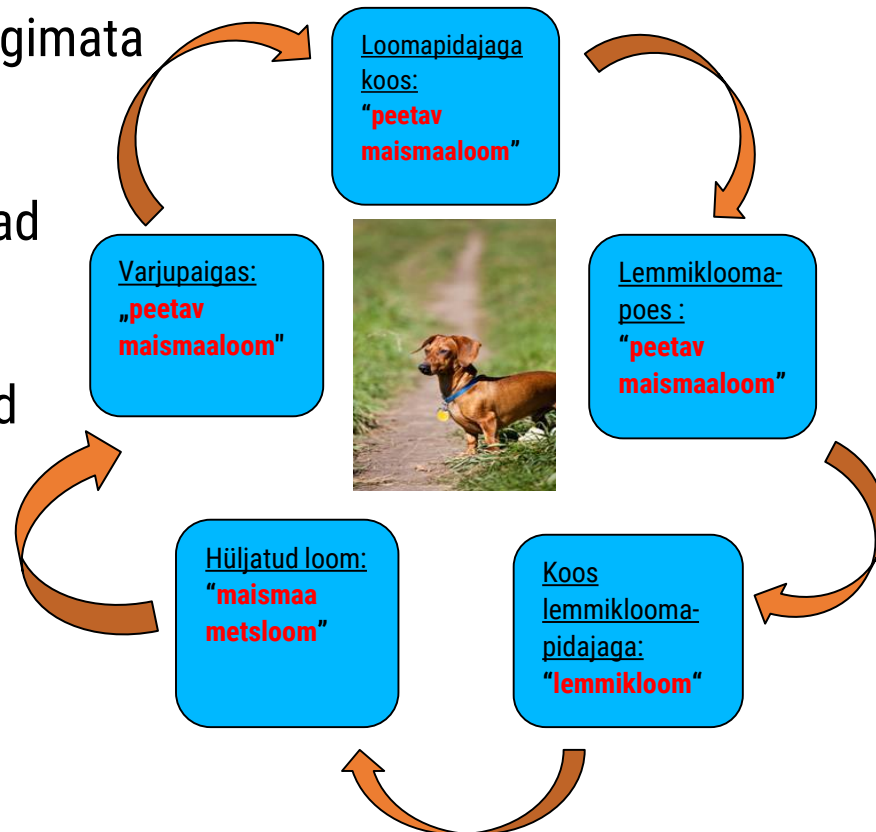
NB! Põhinõuded jäävad samaks, kuid nõuete asukoht (aluseks olev õigusakt) on muutunud. Varem loomatauditõrje seaduses ja ministri määrustega reguleeritud tauditõrjemeetmed, ettevõtetest teavitamise ja tegevusloaga seotud tegevuste ning loomade ja loomsete saaduste jälgitavuse põhinõuded on nüüd sätestatud EL määrustes.

- Ettevõtted, millest on PRIA-t teavitatud ja ettevõtjad, kes on saanud tegevusloa kehtivate õigusaktide kohaselt, loetakse teavitatuks ja nende tegevusluba kehtivaks ka uue õiguse kohaselt.
- Tegevusloa kohustusega seotud nõuded on muutunud, kontrollida tuleks, kas ettevõtte tegutsemiseks on vaja tegevusluba või piisab teavitamisest.

Määruses eraldi nõuded peetavatele ja metsloomadele

“**peetav loom**” või “**metsloom**” - sõltub, kas konkreetset looma peab keegi või mitte...

- Kaamel ja kaelkirjak ei ole tingimata metsloomad
(kui peetakse loomaaias, on nad peetavad loomad)
- Kas liik on üldiselt kodustatud või mitte, ei oma tähtsust.

LTM delegeeritud määrused

- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2018/1629](#), -EL olulisusega loomataudide loetelu;
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2019/2035](#) maismaaloomade pidamise ettevõtte ja haudejaama ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavuse nõuded;
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2020/686](#), loomse paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liidusisese liikumise jälgitavus- ja loomatervisenõuded
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2020/687](#), teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjad;
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2020/688](#), maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevad loomatervisenõuded;
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2020/689](#), teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjad;
- KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) [2020/692](#), teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomise ning nende järgneva liikumise ja käitlemise eeskirjad.

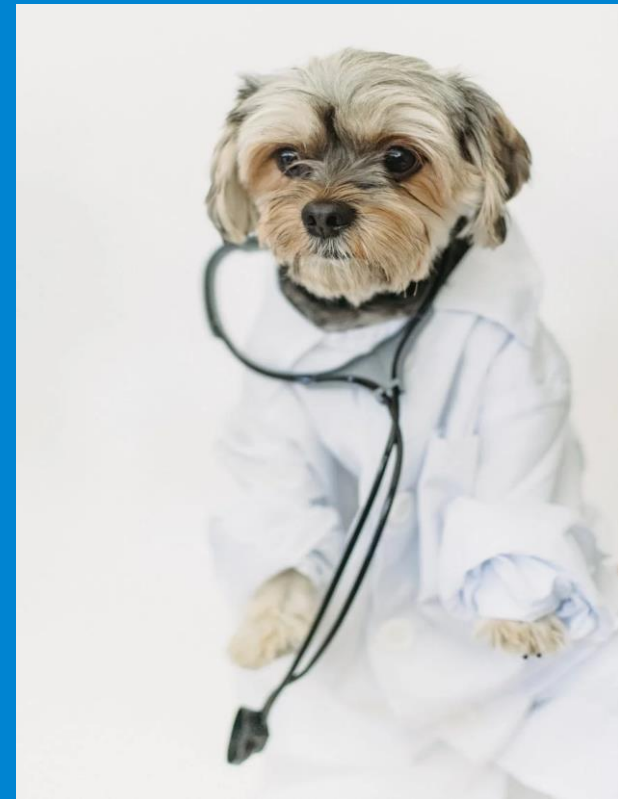
LTM rakendusmäärused

- KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) [2018/1882](#), loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamine ja nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel;
- KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) [2020/999](#), 9. juuli 2020, rakenduseeskirjad seoses veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning nende paljundusmaterjali jälgitavusega;
- KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) [2020/2235](#), 16. detsember 2020, rakenduseeskirjad seoses loomatervise sertifikaatide näidiste, ametlike sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetiste liitu toomiseks ja liidusiseseks liikumiseks, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega;
- KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) [2021/403](#), 24 märts 2021, rakenduseeskirjad seoses teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali saadetiste liitu toomiseks ja liikmesriikide vaheliseks liikumiseks kasutatavate loomatervise sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega.

Kuidas EL loomaterwise määrust Eestis rakendatakse?

- EL vahetult kohalduva õiguse rakendamiseks on vaja eesti õigusesse luua seosed, korrad ja protseduurid.
- EL loomaterwise määruses on jäetud praktiliste lahenduste osas liikmesriigile otsustusõigus.
- EL loomaterwise määruse paketi rakendamiseks on koostatud veterinaarseaduse eelnõu, mis koondab valdkonna õiguse ühte seadusesse ja sätestab kõik vajalikud protseduurid ja korrad.

Veterinaarseaduse eelnõu

Eelnõu ettevalmistamine

- 2018. a koostati eelnõu väljatöötamiskavatsus
- Eelnõu koostamise ajal 2019-2021 konsulteeriti sektoriga teemadel, kus nõuded muutuvad
- Eelnõu on olnud avalikuks konsultatsiooniks eelnõude infosüsteemis EIS
- Eelnõu esitati Vabariigi Valitsusele aprillis 2021
- Eelnõu 384 SE läbis Riigikogus 1. lugemise 1. juunil 2021
- Eelnõu 2. lugemine toimub 19. oktoobril 2021
- Eelnõu 3. lugemine toimub 27. oktoobril 2021
- Eeldatav jõustumine on mitte varem kui 1. detsembril 2021

Miks uus seadus?

- EL õiguse rakendamiseks vajab eesti õigus muutmist.
- Loomatauditõrje seadus ja loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seadus sisaldavad palju uut, vahetult kohalduvat EL õigust dubleerivaid sätteid, see ei ole EL-s lubatud.
- Valdkonna seadused on vastu võetud üle 20 aasta tagasi ja neid on palju muudetud.
- Selgem on koostada uus, ajakohane seaduse tekst.

Veterinaarseadus reguleerib:

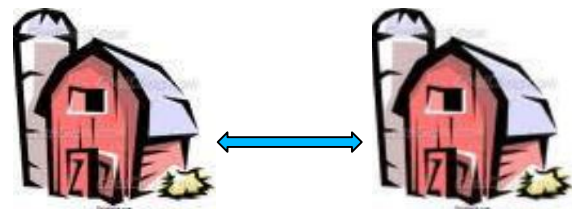
- Veterinaararsti kutsetegevus
- Looma pidamine ning loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali käitlemine
- Looma ja kauba Eestisse toimetamine, nendega kauplemine ja eksport ning lemmikloomade liikumine liikmesriikide vahel
- Loomataudi ennetamine ja tõrje
- Veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontroll ning haldusjärelevalve
- Vastutus

Üldpõhimõtteid ei muudeta

- EL määruste pakett on koostatud kehtiva EL õiguse ajakohastamiseks, konsolideerimiseks ja ühetaoliseks rakendamiseks **ilma aluspõhimõtteid muutmata**
- Uude veterinaarseadusesse on koondatud kehtiva õiguse need sätted, mis on **vajalikud EL loomaterwise määruse** rakendamiseks **või mis ei ole sellega seotud ja peavad seetõttu edasi kehtima**
- Vajadusel on kehtivaid sätteid ajakohastatud ja uuesti sõnastatud
- Mõisted on ühtlustatud või seotud EL loomaterwise määruse mõistetega

Mis muutub loomapidaja jaoks?

- **Loomade pidamise nõuded on ettevõtja jaoks paindlikumad**, nõuete ulatus on muutunud. **Tegevusloa nõue kehtib enamasti ainult kauplemisel** EL-is, enamusele loomapidajatest rakendub ainult teavituskohustus. Loomade märgistamiseks on rohkem võimalusi ja erandeid
- Olemasolevad teavitused ja tegevusload **kehtivad edasi**, ettevõtjale sellega seoses **kohustusi ei kaasne**
- Loomapidajal on kohustus koostada **bioturvalisuse kava** - rakendub loomaliigiti järk-järgult. Nõue kehtib jätkuvalt seakasvatuses ja vesiviljeluses. 2023 on plaanis kehtestada kohustus linnukasvatuses üle 50 linnuga karjades
- Karjana identifitseeritavate loomade (sead, mesilaspered) arv loomapidamisettevõttes tuleb edaspidi eelneva kuu lõpu seisuga teavitada iga kuu 5. kuupäevaks
- Loomade loomapidamisettevõtete vahelisest ja tapamajja liikumisest teavituse nõuded ei muutu

Mis on muutub loomaarsti jaoks?

- Veterinaarpraksise asemel kasutatakse mõistet veterinaarteenus
- Veterinaarteenus on veterinaararsti osutatav loomahaiguse ravi, loomahaiguse ennetamine ja diagnoosimine, sealhulgas laboratoorne diagnoosimine, ning looma tervise ja heaolu tagamiseks vajalik muu menetlus
- Veterinaarteenuse osutamise kohta arvestuse pidamise ja aruannete esitamise nõudeid on täpsustatud, lisatud on ülemineku periood 6 kuud nõuetekohase arvestuse sisseseadmiseks
- Veterinaarteenuse osutamise käigus ravimite kasutamise kohta arvestuse pidamise ja teatud ravimite kasutamise kohta andmete edastamise kohustuse sätted on lisatud. Kohustus tuleb EL veterinaarravimite määrusest (EL) 2019/6 ja andmeid tuleb hakata esitada 1. jaanuarist 2023
- Ravimite kasutamise kohta andmete kogumiseks loouakse andmekogu riikliku veterinaararstide registri osana

EL veterinaarravimite määrus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/6

- **Määrus rakendub 28.01.2022**
- Delegeeritud ja rakendusaktid on osaliselt veel vastu võtmata
- Eestis rakendamiseks muudetakse ravimiseadust ja selle allakte
- **Ravimiseaduse muutmise seaduse eelnõu valmistab ette Sotsiaalministeerium**
- Veterinaarteenuse osutamise käigus ravimite kasutamise, väljakirjutamise ja väljastamise järelevalve endiselt PTA pädevuses, ravimite üle arvestuse pidamise ja andmete edastamisega seotud sätted on veterinaarseaduses
- Veterinaarias ravimite kasutamise andmekogu käivitatakse 2023.a riikliku veterinaararstide registri osana
- Teatud ravimite (eeskätt antibakteriaalsed ravimid) kasutamise andmete esitamise kohustus on veterinaararstil, esialgu ainult põllumajandusloomadel kasutamise kohta loomaliigiti, ettevõtte põhiselt
- Põhimõttelisi muudatusi ravimite kasutamise, väljakirjutamise ja väljastamise nõuete osas ei tule

Aitame uue õigusega tuttavaks saada

- Maaeluministeerium, Põllumajandus- ja Toiduamet ja PRIA tutvustavad uut õigust ja muutunud nõudeid oma kodulehtedel, meedia vahendusel ja otsepostitustega.
- Korraldame veebikohtumisi
- Koostame juhendmaterjale
- <https://www.agri.ee/et/muudatused-veterinaarõiguses-alates-2021-aasta-aprillist>
- [Infokirjad | PRIA](#)
- [Põllumajandus- ja Toiduamet](#)

Infolingid

- EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2016/429, (loomatervise määrus). [EUR-Lex - 32016R0429 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/625, (ametliku kontrolli määrus). [EUR-Lex - 32017R0625 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/6, 11. detsember 2018, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ [EUR-Lex - 32019R0006 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/4, 11. detsember 2018, mis käsitleb ravimsööda tootmist, turuleviimist ja kasutamist, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 183/2005 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/167/EMÜ [EUR-Lex - 32019R0004 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Täna tähelepanu eest!

